

які впливають з форми безготівкових розрахунків; способів безготівкових розрахунків; документообігу, що властивий певній формі безготівкових розрахунків.

За будь-якої форми безготівкових розрахунків користуються тим чи іншим способом платежу, який визначається порядком та умовами виконання суб'єктами господарської діяльності грошових зобов'язань одного перед одним. Бухгалтеру при відображенні операцій з грошовими коштами необхідно володіти повною інформацією про всі можливі форми безготівкових розрахунків, знати їх особливості, що забезпечить високу якість облікового відображення.

Мельник Наталія Юрківна, *магістрантка*,
Ляхович Галина Іванівна, *д.е.н., доцент*,
професор кафедри обліку та фінансів

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОБЛІКУ ВЕКСЕЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ

Застосування вексельного обігу, особливості його правового регулювання, правильної організації документального відображення господарських операцій з векселями та їх обліку, потребують глибшого вивчення та усвідомлення ролі векселя в сучасних умовах господарювання. Саме тому, необхідним є проведення аналізу нормативних документів, що регламентують порядок функціонування вексельного обігу та його обліку.

Проблема вексельного законодавства полягає в тому, що однозначно не визначено ієрархію основних нормативних документів, що регулюють вексельний обіг в Україні, зокрема щодо співвідношення положень Женевських конвенцій та національного вексельного законодавства, що призводить до вирішення спірних питань в судовому порядку.

Правовою основою обігу векселів в Україні є законодавчі акти, розроблені згідно з положеннями Єдиного вексельного закону, ухваленого Женевською вексельною конвенцією. У липні 1999 р. Верховна Рада України ухвалила три закони про приєднання до трьох Женевських вексельних конвенцій 1930 року (Конвенцій № 358, 359, 360).

Система правового регулювання бухгалтерського обліку змішаних активів здійснюється міжнародними, державними та місцевими органами влади на певних ієрархічних рівнях щодо яких охарактеризовано кожен з складових змішаних активів (рис. 1).

Рис. .1. Рівні нормативно-правового регулювання бухгалтерського обліку векселів

Найвищим рівнем нормативного регулювання є міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, зокрема МСБО 9 – Фінансові інструменти: визнання та оцінка, де визначено особливості оцінки векселя, що виконує функції фінансового інструменту.

Державний рівень включає три підрівні, першим з яких є Цивільний Кодекс (ЦКУ) і Кодекс про адміністративні правопорушення, Закон «Про обіг векселів в Україні», Закон «Про цінні папери та фондову біржу», Закон «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні», Закон «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні».

Відповідно до ст. 625 ЦКУ передбачено нарахування штрафних санкцій за порушення термінів погашення боргового зобов'язання за векселем, проте така норма відсутня в Законі «Про обіг векселів в Україні» та в Уніфікованому законі.

Відповідальність за порушення умов видачі та обігу векселя визначена в Кодексі України про адміністративні правопорушення. Таким чином, у випадку недотримання правил документального оформлення векселя на векселедавця накладаються штрафні санкції.

Для уникнення фінансових санкцій необхідно правильно здійснити документальне оформлення видачі векселя, яке складається з трьох етапів:

I етап – укладання договору щодо поставки товарів (робіт, послуг), в якому слід передбачити можливість вексельного розрахунку;

II етап – поставка товарів (робіт, послуг);

III етап – оформлення векселя та передача його векселедержателю за актом приймання-передачі.

**Пасічняк Ганна Анатоліївна, студентка 4 курсу,
Свірський Володимир Степанович, к.е.н., доцент,
доцент кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту**

ЦИКЛІЧНІСТЬ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ: ВПЛИВ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ЧИННИКІВ

В умовах глобалізації динаміка національних економік набуває все більш взаємозалежного і циклічного характеру. Періоди економічних піднесень й спадів в розвинутих країнах набувають глобальних масштабів. Відтак, значний вплив глобалізації на зміни в кон'юнктурі національних економік обумовлює необхідність вивчити механізми, які безпосередньо впливають на глобальні економічні процеси. Серед ключових чинників такого впливу слід виділити кредитно-фінансові відносини. Вони здійснюються через міжнародні банки й кредитні установи та є дуже вагомим каналом збереження економічної стабільності у глобальній економічній системі.

Значення цього чинника закладено в основах банківського менеджменту й управлінні банківською ліквідністю, спрямованих на запобігання й усунення як браку, так і надлишку ліквідності. Недостатня ліквідність може призвести до неплатоспроможності банку, а надмірна може несприятливо вплинути на показники його операційної ефективності. Транснаціональні банки задля підтримання належного рівня ліквідності можуть зменшувати рівень кредитування в інших країнах для оптимізації загальної норми капіталізації, що може призвести до зниження ліквідності в країнах, де знаходяться підрозділи цього банку [1]. Окрім того, транснаціоналізація кредитної діяльності може посилювати кризові явища, що пов'язано з ефектом фінансового левериджу (збільшення грошової маси за рахунок наявності грошового мультиплікатора).

Зниження кредитної пропозиції може стати дестабілізатором, що підвищує вартість кредитування і зменшує ліквідність. Такий механізм може доводитися в декількох випадках, для прикладу, при різкому вилученні внесків, як із причин економічного характеру (зменшення відсоткової ставки за депозитами), так і через політичні мотиви (зміна влади, реформи, політичні очікування тощо) [2]. Відтак, починають стрімко зростати банківські ставки разом із фінансовими ризиками, але підвищується попит на ліквідні активи, тобто міжбанківський ринок перестає ефективно функціонувати. Неефективне управління позиковим капіталом або його втрата призводить до зростання числа банкрутств. Такий ефект посилення економічних криз було спостерігався впродовж 2007-2009 рр. під час світової фінансово-економічної кризи.